

RUTIN OCH KONTROLL NR: 23

SPECIALKOST

Syfte: Åtgärderna ska säkerställa att livsmedel hanteras på ett sådant sätt så att inte hälsofara uppstår. Vid specialkosthantering är det extra viktigt att förhindra korskontamination mellan varor.

Omfattning/innehåll: Enligt riktlinjer och tillämpningsanvisningar för Järfälla kommuns måltidsverksamheter ska specialkost tillhandahållas av medicinska, etiska och religiösa skäl. (Detta står även i skollagen).

Vikten av noggrannhet vid tillagning av specialkost är mycket stor.

För att undvika missförstånd krävs det läkarintyg och kostintyg för specialkost av medicinska skäl inom förskola och skola. Enhetschef/skolhälsovård har dessa originalhandlingar i elevjournalen. Köken har kopior på kostintygen.

- **Planering av matsedel.** *Kostservice planerar/skriver specialkostmatsedlar till förskola/skola. Målet är att servera en specialkost så lik normalkosten som möjligt.*
- **Dokumentation.** *I köken finns förteckningar över godkända leverantörer (ramavtal).*
- **Förvaring.** *Varor förvaras så att inga förväxlingar eller föroreningar kan ske. Det är bäst att förvara dietmaten i eget skåp eller på egen hylla.*
- **Inredning, utrustning.** *Helst ska det finnas en separat plats i köket där maten tillagas för att undvika korskontamination. I mindre kök med små arbetsytor ska specialkosten tillagas först. Använd rostfria kastruller, skålar och redskap. Egen stekpanna och skärbräden för olika födoämnen.*
- **Tillagning.** *Ge tidsutrymme för planering. Läs **alltid** innehållsförteckningar. Tvätta händer efter kontakt med olika födoämnen. Märk kantiner och karotter med typ av specialkost och för vem kosten är avsedd.*
- **Portionering, servering.** *Kontrollera märkning på kantin, karott. Använd alltid oanvända redskap då maten läggs upp. Serveringspersonalen ska kunna lämna information vad maten innehåller. Servera **aldrig** om osäkerhet råder om matens innehåll.*
- **Rengöring.** *Alla hårda material såsom rostfritt porslin och glas kan diskas tillsammans med övrig disk. Plast, träslevar, aluminium diskas separat.*

Åtgärder vid avvikelser:

- Följ de instruktioner som finns antecknade på kostintyget. *Om eleven äter något/några livsmedel kan följande reaktion uppstå etc.*
- Skriv incidentrapport.

Svarar för egenkontrollen:.....

Övrigt:.....